

ÇOCUKLARDA OLUMLU DAVRANIŞLARI TEŞVİK ETME REHBERİ

OLUMLU DAVRANIŞLAR NELERDİR?

- Paylaşma ve İşbirliği:** Başkalarıyla oyuncakları paylaşma, grup oyunlarında işbirliği
- Empati ve Duyarlılık:** Arkadaşlarının üzüntüsünü, sevincini paylaşmaya yönelik davranışlar. Örn; sarılmak
- Sorumluluk Alma:** Yaşlarına uygun sorumluluklar Örn; oyuncaklarını toplamak,
- Kibarlık ve Saygı:** Teşekkür etmek, özür dilemek
- Yardımseverlik:** Arkadaşlarına yardım etme konusunda isteklilik.
- Merak ve Öğrenme İsteği:** Sorular sorarak öğrenmeye meraklılık.
- Sakinlik ve İyi İletişim:** Sakin bir tartışma biçimi ve duygularını açıkça ifade etmek.

PROBLEM DAVRANIŞLAR NELERDİR?

- söz dinlememe
- inatçılık , kıskançlık
- içe kapanıklık
- kurallara uymayı reddetme
- okula gitmek istememe
- sorumluluklarını yerine getirmeme
- bağlanma sorunu
- uyku- yemek problemleri
- temizlik-tuvalet
- yalan söyleme
- saldırganlık, vurma, ısırma
- utangaçlık, korku
- parmak emme, tırnak yeme

PROBLEM DAVRANIŞIYLA ÇOCUĞUNUZ SİZE NE ANLATMAK İSTİYOR OLABİLİR ?

Çocuklar bazı davranışlarıyla kendi doğru-yanlışları ile ilgili deneyim kazanırlar. Örneğin oyun grubuna katılma, arkadaşlık ilişkilerini başlatma, sürdürme gibi ortamlarda olumlu davranış örneklerini bilemediklerinde problem davranışlar gösterebilirler.

Kızgınlığını Belli Etmek İçin: Kardeşin doğumu ile çocuklar kendilerinin eskisi kadar ve kardeşi kadar sevilmeye düşüncesine kapılabilir ve sinirlenebilir.

Ailenin Beklentilerine Uygun Davranışlar Gösterebilmek İçin:

Çocuklar ebeveyninin mükemmellik beklentisini karşılamak için olumsuz davranışlarını gizleyerek ebeveyni olmadığında yalan söyleyebilir.

Aileden Model Aldıkları İçin:

Ebeveynlerin gösterdikleri davranışlar çocuklar tarafından model alınarak uygulanabilir. Vurma, itme, yalan söyleme, korku ve kaygı vb. davranışları çocuk öğrenebilir.

Cezadan Kaçmak İçin: Davranışlarından dolayı sık sık cezalandırılan çocuk ceza almamak için yalan söyleyebilir.

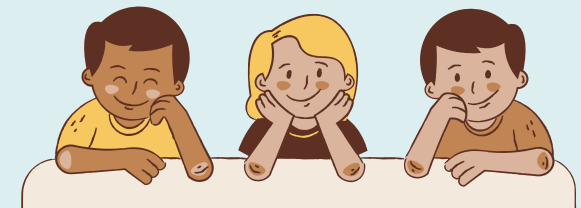
Övülmek ve Dikkat Çekmek İçin: Çocuklar önemsenmediklerini hissettiklerinde dikkat çekmek isteyebilirler. (Öfke nöbetleri)

Arkadaş Kazanmak İçin: Bazı çocuklar arkadaşlarının hoşuna gidecek şeyleri vererek arkadaşlık kurma ve devam ettirmeye çalışırlar. Ebeveyninden gizli aldığı para ile şeker, sakız vb hediyeler verir.

EBEVEYNLER İÇİN: SORUNLU DAVRANIŞLARI YÖNETMEK

Ebeveynler problem davranışların kaynağını ararken, çocuğun bu davranışı neden ve ne kadar sıklıkla yaptığının gözlenmesi gerekir. Ebeveynlerin kendilerini sorgulamaları iyi bir başlangıç olabilir. Örneğin;

- Çocuğumdan beklentim oldukça fazla mı?
- Çocuğumu ne kadar çok sevdiğimi onlar biliyor mu?
- Çocuğumdan beklentilerimi ve bu beklentilerin nedenlerini onlara zamanında açıklıyor muyum?
- Disiplin metotlarım çok sert mi?
- Çocuklarımın duygularını özgürce ifade etmesine yeterince izin veriyor muyum?

NELER YAPABİLİRİZ? <

Çocuklarda olumlu davranış geliştirmek, tutarlılık, sevgi dolu bir ortam ve etkili iletişimle mümkündür.

Kaliteli Zaman Geçirin: Çocuğunuzla ortak aktivitelerde bulunmak sizi yakınlaştırır. *Örn;* birlikte resim yapmak, kitap okumak.

Pozitif İletişim:

Çocuğunuzla sevgi dolu, pozitif bir dil kullanın, onları cesaretlendirin *Örn;* "Bugün seninle gezeceğimiz için çok heyecanlıyım" vb. ifadeler kullanılabilir.

Örnek Davranış Gösterin:

Olumlu davranışlarınızı sergileyerek, çocuğunuza model olun. *Örn;* başkalarına yardım etmek, nazik, saygılı olmak gibi davranışlar sergileyebilirsiniz.

Sınırları Belirleyin: Net ve tutarlı sınırlar koymak, çocuğunuzun güvenli bir ortamda büyümesine yardımcı olarak sorumluluk duygusu kazandırır. *Örn;* kaydırağı herkesin sırayla kullanması gerekiyor diyebilirsiniz.

Ödüllendirme Sistemi

Kurun: Çocuğunuzun olumlu davranışlarını ödüllendirmek, bu davranışları sürdürmelerine motivasyon sağlar. *Örn;* odasını topladığında kumbarasına para atmak vs.

Hatalara Tolerans Gösterin:

Çocuklar hata yapabilir bunları öğrenme fırsatı olarak gösterin ve nasıl başa çıkacaklarını öğretin. *Örn;* Hata yapabilirsin, peki bundan ne öğrendin?

Empati Kurun: Çocuğunuzun duygularını anlamaya çalışın duygularını ciddiye alın. *Örn;* arkadaşın biraz üzgün gözüküyor, onun için neler yapabilirsin?

Problem Çözme Becerilerini Öğretin:

Çocuğunuzla problem çözme becerileri kazandırmak sorunlarını bağımsız bir şekilde çözmelerini ve alternatif yolları keşfetmelerini sağlar. *Örn:* Çözüm yollarını birlikte düşünün, çözümü siz söylemeyin.

Unutmayın ki her çocuk farklıdır, bu nedenle yöntemlerinizi çocuğunuzun bireysel ihtiyaçlarına uygun olarak adapte edin.

minik bir video :)

SCAN ME

Nurten Buse Tuna tarafından hazırlanmıştır.
Başkent Üniversitesi-PDR
Dr. Ufuk Ege Ana okulu
Rehberlik Servisi